19 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖި ލީހުގެ ކޮމިޓީ ޔައުމިއްޔ
އިޤުތިޞ ދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން
8 މޭ 2024
ބައްދަލުވުން ބޭއްވުނު ތަން: ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އ އިމ ރ ތް (ކޮ މިޓީކުރ ކޮޓަރި)5
ފެށުނު ގަޑި: 11:15

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން 8 މޭ 2024
}ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ ކޮމިޓީގެ މުގަ އްރިރު؛ އަލިފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙުސައިން{
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
.` އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 3 ވަނަ ބައްދަލުވުން އަޅުގަނޑު ފަށާނަން. މި ވަގުތު ކޮމިޓީއަށް ވަޑައިގެންތިއްބެވީ
ފުނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދު، މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިބްރާހީމް
ރަޝީދު، ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ، މަނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު ހާރޫން، މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޠާރިޤް، ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
ޙުސައިން ޒިޔާދު. އަދި އަޅުގަނޑު އަލިފުށި ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ރަޝީދު ޙުސައިން. މިއަދު އަޅުގަނޑުމެން
އެޖެންޑާކޮށްފައި މިއޮތީ ގާނޫނު ނަންބަރު 2 /2008 (ވަޒީފާއާ ބެހޭ ގާނޫނު)އަށް އިޞްލާޙުގެނައުމުގެ ބިލުގެ ސުންގަޑި
ކަނޑައެޅުމާއި އަދި ދިރާސާކުރުން. ހަމަ އެ، ދެވަނައަށް މިއޮތީ ގާނޫނު ނަންބަރު 23/2010)ކޮޕީރައިޓާ އެއާ ގުޅޭ
އެހެނިހެން ހައްގުތަކުގެ ގާނޫނު(އަށް އިޞްލާޙުގެނައުމުގެ ބިލުގެ ސުންގަޑި ކަނޑައެޅުމާއި ދިރާސާކުރުން. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ފުރުޞަތަށް ހުޅުވައިލާނީ މި ދެ ބިލަށް ސުންގަޑި ކަނޑައެޅުމަށް. އޭގެފަހުގައި ދިރާސާކުރުމަށް
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތެއްގެ މަތީން ކުރެވެން އޮތް މިންވަރަކަށް މަސައްކަތް ގެންދާނީ.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ! އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޒިޔާދު.
ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޒިޔާދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުގަ އްރިރު. އަޅުގަނޑު މި ހުށަހަޅަނީ މޭ މަހުގެ 27ގައި އެއީ ސުންގަޑި ކަމުގައި ކަނޑައެޅުމަށް. މި
ބިލު މިހާރު ހުށަހެޅިފައި މި އޮތް. ވަޒީފާއާ ބެހޭ ބިލު.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން ފުނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދުއަށް.
ފުނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ. ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޒިޔާދުގެ ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
1

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން 8 މޭ 2024
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާ ކަމަށް ވަންޏާމު އަޅުގަނޑު
ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޒިޔާދު ހުށަހަޅުއްވައި، ފުނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
މުޙައްމަދު ޝާހިދު ވަޒީފާއާ ބެހޭ ގާނޫނުގެ ސުންގަޑިއެއްގެ ގޮތުގައި މި މަހުގެ 27 ވަނަ ދުވަސް ކަމުގައި
ކަނޑައަޅަން އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާ ކަމަށް ވަންޏާމު އިނގޭތޯ، ދެން އަޅުގަނޑު ދާނީ ދެވަނައަށް އޮތް ކޮޕީރައިޓާ
އެއާ ގުޅޭ އެހެނިހެން ހައްގުތަކުގެ ގާނޫނު. އެ ބިލަށް ސުންގަޑި ކަނޑައެޅުމުގެ ފުރުޞަތު އަޅުގަނޑު ހުޅުވައިލަން.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޒިޔާދަށް.
ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން ޒިޔާދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުގަ އްރިރު. މި ބިލު ވެސް މޭ މަހުގެ 27ގައި، އެއީ ސުންގަޑި ކަމުގައި ކަނޑައަޅަން އަޅުގަނޑު
ހުށަހަޅަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ފުރުޞަތުއަރުވަން ފުނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދު.
ފުނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކޮޕީރައިޓްސްއާ ބެހޭ ގާނޫނުގެ ސުންގަޑީ ގެ ގޮތުގައި ހުށަހެޅުއްވި
ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. ކޮޕީރައިޓާއި އެއާގުޅޭ އެހެނިހެން ހައްގުތަކުގެ ގާނޫނަށް ސުންގަޑިއެއްގެ ގޮތުގައި
މި މަހުގެ 27 ވަނަ ދުވަސް ހުށަހަޅުއްވާފައި މި ވަނީ ސުންގަޑީގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅަން ވައިކަރަދޫ ދާއިރާގެ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން ޒިޔާދު. އަދި އެ ހުށަހެޅުމަށް ތާއީދުކުރައްވާފައިވަނީ ފުނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދު. އެހެންވީމާ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އިޢުތިރާޟުނުކުރައްވާ ކަމަށް ވަންޏާމު މި މަހުގެ
27، އެއީ ކޮޕީރައިޓާ އި އެއާ ގުޅޭ އެހެނިހެން ހައްގުތަކުގެ ގާނޫނުގެ ނިންމުމަށް އޮތް ސުންގަޑި ކަމުގައި އަޅުގަނޑު
ކަނޑައަޅަން އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑު މަސައްކަތް ފަށާނީ ވަޒީފާއާ ބެހޭ ގާނޫނު ދިރާސާކުރުމަށް ކުރަންޖެހޭ
2

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން 8 މޭ 2024
ކަންތައްތަކާ އިގެން މަސައްކަތް. އެގޮތުން އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް މަޝްވަރާކުރުމަށްފަހު އެ
ބިލުގެ މަސައްކަތް ގެންދާނެ ގޮތް ކަނޑައަޅުއްވައިދެއްވީމާ އަޅުގަނޑު ކުރި އަށްގެންދާނަން. ދެން ފުރަތަމަ އޮފް ދަ
ރިކޯޑުގައި އެއް ވިސްނުމަކަށް އައުމަށް މަސައްކަތްކޮށްދެއްވުން އެއީ އަޅުގަނޑު ހިތުން އެއީ ރަނގަޅު ގޮތް.)އޮފް ދަ
ރެކޯޑުގައި މެންބަރުން މަޝްވަރާކުރެއްވުން(އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރަށް.
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު މި ބިލު، މި ކުރީގައި ވެސް މިކަމާ ބެހޭ ގޮތުން އޮތީ ބަހުސްތައް ވެސް ކުރެވިފައި. މިހާރު މި ވަޒީފާ
ގާނޫނަށް ދާދިފަހުން ގެނެވުނު އިޞްލާޙުން އެޖެންސީތަކަށް ނުނަގަން އޮތީ. އެކަމަކު އެއީ ދުނިޔޭގެ އެހެން
ތަންތާނގައި ކަންތައް ކުރާ ގޮތެއް ވެސް ނޫން. ޚިދުމަތެއް ދީފި ކަމަށް ވަންޏާ އެ ޚިދުމަތަށް ފައިސާ ވެސް
ނަގަންޖެހޭނެ. ހިލޭ ސާބަހަކަށް ނުކުރާނެ އެއް ކަމެއް ވެސް ނުވެސް ކުރެވޭނެ. އެހެންވީމާ، މީގައި މި ބިލުގައި އޮތް
ގޮތަށް އަޅުގަނޑު ހަމަ އެދެން ދުނިޔޭގެ އެހެން ޤައުމުތަކުގައި ވެސް ނަގަމުންދާ ފީއެއް މިއީ. ދެން އަނެއްކާ
ރިކޯޑްސްތައް ބަލަހައްޓަން ވެސް ފަސޭހަވާނެ. ހިއުމަން ޓްރެފިކިންގ ކަންތައްތައް ވެސް ހުއްޓުވަން ވެސް
ފަސޭހަވާނެ. އަދި ގެއްލިގެން މީހުން ހޯދާއިރުގައި އެޖެންސީތައް މެދުވެރިކޮށް ހޯދަން ވެސް ފަސޭހަވާނެ. ބައެއް
ފަހަރަށް ބޮޑެތި މަޝްރޫޢުތައް، ރިސޯޓު ކޮންސްޓްރަކްޝަން ނުވަތަ އެހެނިހެން މަޝްރޫޢުތަކަށް ވެސް، ސިނާއީ
ކަންކަމަށް ގެންނަމީހުން ބަލްކުކޮށްގެން ގިނަ އަދަދަކަށް ގެނެއްސަ ރިސޯޓު ވަކި ހިސާބަކުން މަޝްރޫޢު ހުއްޓިއްޖެއްޔާ
އޮންނަނީ މަގުމަތީގައި އެ މީހުން މަގުމަތިވެފައި. އެފަދަ ހާލަތެއްގައި ވެސް އެޖެންސީއެއްގެ ދަށުގައި ހުރި ކަމުގައި
ވަންޏާ އެ މީހުން ބަލާނެ ބެލެނިވެރިއަކު ހުންނާނެ. އެހެންވީމާ، މި އިޞްލާޙަކީ މިހާރު މިހާރަށް ވެސް
ފާސްކުރަންޖެހޭ އިޞްލާޙެއް ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ދެކެން. ދެން މީގައި އުނިއިތުރު ގެނެވިދާނެ ފީއެއް، ނަގާ ފީ.
ދުނިޔޭގެ އެހެން ޤައުމުތަކުގައި އެބަ ނަގާ މަންތްލީ އެ ލިބޭ މުސާރައިގެ ފިފްޓީން ޓު ތަރޓީ ޕަރސެންޓު ވެސް.
އެހެންވީމާ، ދުނިޔޭގައި އެހެން ކަންކަންކުރާ ގޮތަށް ކޮށްގެން، އެ ޤައުމުތަކުގައި، ރަނގަޅުވެފައި ހުރި ޤައުމުތަކަށް
ބަލާއިރުގައި މި އިޞްލާޙު މިގޮތަށް އޮންނަ ތަން އެބަ ފެނޭ. ދެން އެޖެންސީތަކަށް ވެސް ފައިސާ ވެސް ލިބޭނެ އެ
މީހުން މި ބުނާހެން ކޮންމެވެސް ގޮތަށް އެއްކަލަ ސިއްރުން ކެލާގޭ ގޯޅިގަނޑުތަކުން ނުވަތަ މާވެޔޮމަގުން އޮޕަރޭޓުކުރާ
ގޮތަށް، އޭރަށް މާވެޔޮ މަގެއް ނޯންނާނެ ކެލާގޭ ގޯޅިގަނޑެއް ވެސް ނޯންނާނެ. އޭރަށް އެޖެންސީތައް ހުންނާނެ.
އެޖެންސީ ހުރި ތަނެއް ވެސް އެނގޭނެ. އެ ބަލައި މޮނިޓަރކުރެވޭނެ. މިހާރު ވެސް އެންމެ ބޮޑު މައްސަލައަކީ
3

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން 8 މޭ 2024
ރާއްޖޭގައި އަދި ހޯމްލޭންޑް ސެކިއުރިޓީއަށް ވެސް އެންމެ ބޮޑަށް ދިމާވެގެން އުޅޭ މައްސަލައަކީ މީހުން އެއް ތަނުން
އަނެއް ތަނަށް، ޖަޒީރާތަކެއް ވީމާ އެއް ތަނުން އަނެއް ތަނަށް ދަތުރުކުރާ އަތުލައިނުގަނެވޭ މީހުންނާއި ވަލުތެރޭ
ފިލައިގެން އުޅޭ މީހުންނާ ވެސް ގިނަވީ މިހާރު މިގޮތަށް ބަލްކު ރުމުން. އެއީ ކޮންސްޓްރަކްޝަން ޕީރިއަޑެއްގައި ގެންނަ
މީހާ ރިސޯޓު ވަކި ހިސާބަކުން އަނެއް ރިސޯޓަށް ތަށި ދޮންނަން ގޮއްސަ އޭނަ އެބަ ހުރޭ ރާނަން އަންނަ މީހާ ވެސް.
ކާކު ގެނައި ބައެއް ކަމެއް ނޭނގޭ. އެކަމަކު ރިސޯޓު ޕްރޮޖެކްޓެއްގެ ދަށުން މި ގެންނަނީ. ރިސޯޓަށް ދީފައި އިންނަ
ހުއްދައަކުން ނުވަތަ ރަށެއްގެ މަޝްރޫޢުއެއް ހިންގަންވެގެން. އެހެންވީމާ، މި ކަންތައްތައް ހުއްޓޭނެ މިހެން
ހަދައިފިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
އަޙްމަދު ޠާރިޤަށް. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) ފުރުޞަތުއަރުވަން ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން
މުޙައްމަދުދީދީއަށް.
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. (އޮފް ދަ ރެކޯޑުގައި މެންބަރުން މަޝްވަރާކުރެއްވުން) އާދެ! ވަރަށް ބޮޑަށް
ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑުމެން އޮފް ދަ ރެކޯޑުގައި ވަރަށް ގިނަ މަޝްވަރާތައް ކުރުމަށްފަހު ގިނަ މެންބަރުން ހަމަ
އެދިވަޑައިގަންނަވަނީ އަޅުގަނޑުމެން މި މަސައްކަތް ފަށައިގަންނަން. ފަށައިގަތީމަ ދެން އެ އަންނަ ސުވާލުތަކަކާ
ގުޅިގެން ދާންޖެހުނު ހިސާބަކަށް އިތުރު މަޢުލޫމާތު ހޯދަންޖެހޭ ފަރާތްތަކުން ހޯދަންޖެހޭ ހިސާބަށް ގޮއްސިއްޔާ އެކަން
ކުރާނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އިދާރީމޭޒުގައި އެދޭނަން ބިލުގެ ފެށިގެން، އެއްވަނަ ނަންބަރުން ފެއްޓިގެން ފަހަރަކު
ނަންބަރެއް ވިދާޅުވެދެއްވަން. އޭރަށް މެންބަރުން ކޮންމެ ނަންބަރެއްގައި ހިމެނިފައިވާ ކަމަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ސުވާލެއް
އޮވެއްޖެއްޔާމު އެ ސުވާލަކަށް އެޑްރެސްކޮށްގެން ކުރިއަ ށްދާން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން
އިދާރީމޭޒަށް އިނގޭތޯ.
4

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން 8 މޭ 2024
އިދާރީމޭޒުން އިއްވުން:
ބިލުގެ ފުރަތަމަ މާއްދާ. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) 65 ވަނަ މައްދާ. ބިދޭސީން ރާއްޖޭގައި ވަޒީފާއަދާކުރުން. (ހ).
ބިދޭސީން ވަޒީފާއަދާކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެނައުމަށް ކޯޓާ ދޫކުރުމާއި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބިދޭސީން
ވަޒީފާއަދާކުރުމަށް ހުއްދަދިނުމާއި، ވަޒީފާއަދާކުރާ މުއްދަތަށް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރުމުގެ ހުއްދަ ވޯކް ޕަރމިޓު ދިނުމުގެ
އިޚުތިޔާރު މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދެއްގައި ބަޔާންކުރާ ގޮތެއްގެ މަތީން ކަމާ ގުޅޭ މިނިސްޓްރީއަށް
ލިބިގެންވެ އެވެ. (ށ). މި މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކުރާ ބިދޭސީން ވަޒީފާ އަދާކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖެއަށް ގެނައުމުގެ
ކޯޓާ ދޫކުރާނެ ގޮތުގެ ޝަރުޠުތަކާއި، އުސޫލުތަކާއި ކޯޓާ ފީ ނަގަން ފަށާނެ މުއްދަތު މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ
ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެއެވެ. އަދި ކޯޓާ ފީގެ ގޮތުގައި އަހަރަކު 2000 ރުފިޔާ މިނިސްޓަރު ކަނޑައަޅާ
އިދާރާއަކަށް ދައްކަންވާނެއެވެ. (ނ). މި މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކުރާ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ހުރުމުގެ ހުއްދަ، ވޯކް
ޕަރމިޓު ދޫކުރެވޭނީ މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ކަނޑައަޅާ ޝަރުޠުތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތީން އަދި
ވޯކް ޕަރމިޓު ފީގެ ގޮތުގައި މަހަކު 350 ރުފިޔާ މިނިސްޓަރު ކަނޑައަޅާ އިދާރާއަކަށް ދެއްކުމުންނެވެ.)އޮފް ދަ
ރެކޯޑުގައި މެންބަރުން މަޝްވަރާކުރެއްވުން(ދެން މިހާރު މި ބިލުގައި މި އޮންނަނީ)ނ(ގެ ފަހަތަށް ދެ އަކުރު
އިތުރުކުރަން. އެއީ (ރ)، އެއް ވެސް ފަރާތަކުން ވަޒީފާއަދާކުރުމަށް ޓަކައި، ދިވެހިރާއްޖެއަށް ބިދޭސީއަކު ގެންނަންވާނީ
ކަމާ ބެހޭ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން އެކަމަށް ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ އެކްސްޕެޓް ސިސްޓަމް މެދުވެރިކޮށެ ވެ. ދެން (ބ).
އެކްސްޕެޓް ސިސްޓަމް ބޭނުންކޮށްގެން ބިދޭސީން ރާއްޖެ ގެނައުމަށް ޓަކައި ނަގަންޖެހޭ ހުއްދަތައް ނެގުމުގެ ފުރުސަތު
އޮންނަންވާނީ މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާ އިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން ދިވެހިރާއްޖެއަށް ބިދޭސީން ގެނައުން، ގާނޫނު
ހުއްދަކުރާ ފަރާތްތަކަށް އެކަންޏެވެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.
މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޠާރިޤް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން މި ބިލު ދިރާސާކުރުމުގައި، ޚާއްޞަކޮށް ހޯމްލޭންޑް ސެކިއުރިޓީގެ ބޭފުޅުން، ކަމާ ބެހޭ
ބޭފުޅުންނާއި އިމިގްރޭޝަނާ އަދި އެމްޕްލޯއިމަންޓް އެސޯސިއޭޝަނެއް އޮންނަ ކަމަށް ވާނަމަ އެ މީހުން ގެނެސްގެން
5

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން 8 މޭ 2024
މަޢުލޫމާތު ހޯދާފައި، އެ މީހުންގެ އިންޕުޓު ލާފައި މި ބިލު އިތުރަށް ފުޅާކުރަންޖެހޭ ބައެއް ފުޅާކޮށްފައި ، އެއީ މި
ގާނޫނަށް އިޞްލާޙެއް ލެވޭ ގަޑީގައި މިސާލަކަށް ރާއްޖޭގައި އެބަ އުޅޭ ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް އުޅޭ ބިދޭސީން. އޭގެތެރޭގައި
ގިނަ އަދަދެއްގެ މީހުންނަކީ ޞައްޙަ ނޫން ގޮތުގައި ރަށްރަށު ވަލުތެރޭގައި އުޅޭ މީހުން. އަދި އެއް ރިސޯޓަށް ގެންނަ
މީހުން ފިލައިގެން ދޯންޏެއްގައި އަނެއް ރިސޯޓަށް ދާ މައްސަލައާ، ވީމާ ބޭރު މީހުންގެ މައްސަލައަކީ ބޮޑު
މައްސަލައަކަށްވާތީ، މި ބިލު ރަނގަޅަށް ދިރާސާކޮށްފައި މި މައްސަލަ ނިންމައި އަދި އިތުރުކުރަން މި ބުނި ގަވާއިދާ
ޚިލާފަށް އުޅޭ މީހުންގެ މައްސަލަ ޙައްލު؛ މިހާރު ވެސް ރާއްޖޭގައި މީހުން ނެތީކީއެއް ނޫން. މި ބިލު މިއޮތީ މީހުން
އިތުރަށް ގެންނަ ގޮތަށް. އެކަމަކު ތިބި މީހުން ރަނގަޅުކޮށްގެން އެ މީހުން މިތާ އެތެރޭގައި ޞައްޙަ ގޮތުގައި
ބައިތިއްބައިގެން ގެންދެވޭނެ ގޮތަކަށް މި ބިލު ދިރާސާކޮށްފައި ނިންމުމަށް ޓަކައި މި ދެންނެވި ގޮތަށް ހޯމްލޭންޑް
ސެކިއުރިޓީ އާއި އިމިގްރޭޝަނާއި އަދި ފުލުހުން ވެސް، ފުލުހުންނަށް އެނގޭނެ ވަރަށް ގިނަ މަޢުލޫމާތު. އެ
މީހުންނާއި، ދެން އެމްޕްލޯއިމަންޓް އެސޯސިއޭޝަނެއް އޮންނަ ކަމަށް ވާނަމަ، އެ މީހުން ގެނެއްސަ މަޢުލޫމާތު
ހޯދާފައި މި ބިލު ނިންމަން. ޝުކުރިއްޔާ. (އޮފް ދަ ރެކޯޑުގައި މެންބަރުން މަޝްވަރާކުރެއްވުން) އަޅުގަނޑު
އިތުރުކޮށްލާނީ އެކަމާ ގުޅޭ މުއައްސަސާތައް. ފަހަރެއްގައި މެންޑޭޓު އިނދެދާނެ. މިހާރު ހޯމްލޭންޑް ކަމެއް، އިކޮނޮމިކް
ކަމެއް ނުވަތަ ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން، އެ މެންޑޭޓު ބަދަލުވޭ ސަރުކާރު ބަދަލުވީމާ. އެހެންވީމާ ކަމާ ބެހޭ
މުއައްސަސާގެ ވެރިން ނުވަތަ އެކަމާ ގުޅޭ ބަޔަކު ގެންނަން. އޭގެތެރޭގައި އިމިގްރޭޝަން ހިމެނޭ، ޕޮލިސް ހިމެނޭ،
ދެން ދައުލަތުގެ، އެއީ ހޯމްލޭންޑް ވެއްޖެއްޔާ ހޯމްލޭންޑް. ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން ވެއްޖެއްޔާ ހަޔަރ އެޑިޔުކޭޝަން.
އެތަނާއި އަދި އެމްޕްލޯއިމަންޓް އެސޯސިއޭޝަނާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު
ޢަބްދުލްމުޙުސިން ޙަމީދަށް.
ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޙުސިން ޙަމީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑު ހަމަ މި ބިލަށް، ހަމަ މި ބިލުގައި އޮތް އިޞްލާޙަށް ތާއީދުކުރަން.
އެހެންނަމަވެސް، މި ބިލެއް ފާސްވުމުގެ ކުރިން، ދެންމެ މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޠާރިޤު ހުށަހެޅުއްވި
ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. އެއީ ބިލެއް ނިންމުމުގެ ކުރިން އެ ކަމާ ގުޅުންހުރި މުއައްސަސާތަކާ މިކަމާ
6

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން 8 މޭ 2024
ބެހޭ ގޮތުން މަޝްވަރާކުރުމަކީ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެއް ކަމަށް ދެކޭތީ، އެ ހުށަހެޅި ހުށަހެޅުމަށް އަޅުގަނޑު
ތާއީދުކުރަން. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން ފުނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު
ޝާހިދަށް.
ފުނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ. މިހާރު ގާނޫނު އޮތް ގޮތުން...
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން ފުނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް.
ފުނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މު ގައްރިރު. އަޅުގަނޑަށް ގަބޫލުކުރެވެނީ ރާއްޖޭގައި ބޭރު މީހުންނާ އެކުގައި މި ދިމާވާ ގިނަ
މައްސަލަތަކަށް، ބޮޑެތި ގިނަ މައްސަލަތަކަށް މި ގެނެވިފައި އޮތް، ހުށަހެޅިފައި އޮތް ދެ އިޞްލާޙުން ބޮޑު ޙައްލެއް
ލިބޭ ކަމަށް. ބޮޑު ދިރާސާއެއް ކުރަމުން ކުރަމުން ގޮސް މި މަޖިލީހުގެ ދައުރު ނިމި އަންނަ މަޖިލީހުން މިކަން
ނުލިބި، މިކަމަށް ޙައްލެއް ނުލިބި އެތައް ޒަމާނެއް އަނެއްކާވެސް ދިޔުމުގެ ފުރުޞަތު އޮތް ކަމެއް މިއީ. އެހެން އެކަން
އޮތަތީ މި އިޞްލާޙުތަކުން އެކަށީގެންވާ ރަނގަޅު ބަދަލު ހެޔޮބަދަލުތަކެއް އަންނާނެ ކަމަށް ގަބޫލުކުރެވޭތީވެ، މިހާރު
މި އޮތް ގޮތަށް އެ ދެ އިޞްލާޙު، އެ ބިލު އެ އޮތް އިޞްލާޙާ އެކުގައި ފާސްކުރަން އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވަން މަނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު.
7

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން 8 މޭ 2024
މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުގައްރިރު. މިހާރު ދެންމެ ޝާހިދު ވެސް އެ ފާހަގަކުރެއްވި ގޮތަށް މި މައްސަލައަކީ ޤައުމީ
ބޮޑު މައްސަލައެއް. އަންނަ ހުރިހާ ސަރުކާރަކުން ވެސް ޙައްލުކުރަން ވަރަށް ބައިވަރު މަސައްކަތްކޮށްފި. ދެން
ދެންމެގައި މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އެ ފާހަގަކުރި ގޮތަށް މީތި ނުވެދާނެ ޖުމުލަ ޙައްލަކަށް. އެހެންނަމަވެސް،
މިހާރު ހުރި މައްސަލަތަކަށް ހަމަ އެކަށީގެންވާ ޙައްލެއް ލިބޭ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ވެސް ގަބޫލުކުރެވެނީ. އެހެންވީމާ،
އަޅުގަނޑަށް ވެސް ބޮޑަށް ހަމަ ތާއީދުކުރެވެނީ ދެންމެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޝާހިދު އެ ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް މި އޮތް
ގޮތަށް ގެންގޮސްގެން ވެސް މީތި ނިންމޭނެ ގޮތެއް ހެދުން. މިއީ އެއްވެސް ބަޔަކަށް އަދި ނުކުރެވިފައި ހުރި
ކަންތައްތައް މިއީ. އޭރަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިކަން ކުރެވިއްޖެއްޔާ ވެސް ކޮންމެވެސް ޙައްލެއް އަންނާނެ. ދެން
ފަހަތުން އަންނަ ބަޔަކު ބާކީ ހުރި ކަންކަން ޙައްލުކުރާ. އެއީކަންނޭނގެ މިކަން ކުރެވޭނެ ގޮތަކީ. އެއްކޮށް ރަނގަޅެއް
ނުކުރެވޭނެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިލަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ރިޟާއަށް ފުރުޞަތެއް
އަރުވަން.
މިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ ރިޟާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުގައްރިރު. މިހާރު މި ގެނެވޭ ބަދަލަކީ އުސޫލެއްގޮތުން މާބޮޑު ބަދަލެއް ވެސް ނޫން. ހަމަ އެންމެ
މާއްދާއަކަށް ގެންނަ ދެ އަކުރެއް މި އުޅެނީ. ދެން މީގެ ސަބަބުން ވެސް މިހާރު ހުރި ހުރިހާ މައްސަލައެއް ޖުމުލަ
ޙައްލެއް އެ ހޯދުމަށް ޓަކައި، މި ވަޒީފާ އާބެހޭ ގާނޫނަކީ މި ވަރަށް ދިގު ވަރަށް ޑީޓެއިލްސް ގާނޫނެއް. ގާނޫނުން ހަމަ
އެ ކަންކަމަކަށް އެއްވެސް ހުރަހެއް އަދި ނެތް. އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު މި ގެނެވޭ ދެ އަކުރަށް މި ގެނެވޭ
އިޞްލާޙުތަކުގައި މި ހުރީ ކޯޗެއްތޯ އަޅުގަނޑުމެން މި ކޮމިޓީގައި ދިރާސާކޮށްލުމަށްފަހު، މި އިޞްލާޙުތަކަށް
އަޅުގަނޑުމެން މަޝްވަރާކޮށްފައި އަޅުގަނޑުމެނަށް ފެންނަ ގޮތަކަށް ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަކީ އަދި ފަހުން ވެސް މީގެ މި
ގާނޫނަށް އިތުރު އިޞްލާޙުތައް ޖުމުލަ ޙައްލާ ބަހޭ ގޮތުން ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ހުރިހާ އިޝޫސްތަކަކަށް ޙަ އްލު ހޯދުމަށް
އޮތް ހުރަހަކަށް ނުވާނެ. އެހެންވީމާ، މިހާރު ދިމާވެފައި މިއޮތް މައްސަލައަށް ޙައްލު ހޯދުމަށް ޓަކައި 65 ވަނަ
8

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން 8 މޭ 2024
މާއްދާއަށް މި އިތުރުކުރާ ދެ އަކުރު، މި ދެ އަކުރާ ދޭތެރޭގައި ކޮމިޓީން ފެންނަ ގޮތަކަށް ކުރިއަށްގެންދިޔުމަކީ
އަޅުގަނޑަށް ވެސް ގަބޫލުކުރެވެނީ މިވަގުތަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރިއަށްގެންދެވޭނެ ކަމެއްހެން. އެހެންވީމަ، އެ
ވާހަކަ ދަންނަވައިލީ. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ދެން މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތެއް
އަރުވާފައި، ދެން ހުށަހެޅުމެއް އޮތީމަ އެ ދެ ހުށަހެޅުމަށް ވޯޓަށް އަހާނީ އިނގޭތޯ.
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ހުށަހެޅުމަށް ވޯޓަށް އައްސަވާފައި ދެން އަޅުގަނޑު...
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑަށް ކޮމިޓީއަށް ދެ ހުށަހެޅުމެއް ލިބިފައި، ހުށަހަޅުއްވާފައި އެބަވޭ. އެގޮތުން މަހިބަދޫ
ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޠާރިޤް ހުށަހަޅުއްވާފައި އެބަވޭ ހޯމްލޭންޑް ސެކިއުރިޓީ ، ޕޮލިސް އަދި
އެމްޕްލޯއިމަންޓް އެސޯސިއޭޝަން، އިމިގްރޭޝަން އަދި ހަޔަރ އެޑި ޔުކޭޝަންގެ އިތުރުން މިކަމާ ގުޅުންހުރި ފަރާތްތައް
ކޮމިޓީއަށް ގެނެސް މިކަމާ ގުޅޭ މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރަން. އެއަށް ތާއީދުކުރެއްވީ ނިލަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު ޢަބްދުލްމުޙުސިން ޙަމީދު. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މަހިބަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ހުށަހެޅުއްވި
ހުށަހެޅުމަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ވޯޓުދެއްވުމަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.
(ވޯޓުދެއްވުން) އާދެ! ފާހެއްނުވި. ދެ ވޯޓު. ދެން މިއޮތީ ފުނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ޝާހިދު
ހުށަހަޅުއްވައި މަނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހާރޫނު ތާއީދުކުރެއްވި ހުށަހެޅުން. އެ ހުށަހެޅުމަކީ
ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތްކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް. އެ ހުށަހެޅުމަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން
ވޯޓުދެއްވުން އެދެން. (ވޯޓުދެއްވުން) އާދެ! އެހެންވީމާ، ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް އެ
ހުށަހެޅުއްވި ހުށަހެޅުމާ އެއްގޮތަށް އެ އަދަދަށް ވޯޓު ލިބިގެން އެ ފާސްވެއްޖެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މަސައްކަތް
ކުރިއަށް ގެންދާނަން. (އޮފް ދަ ރެކޯޑުގައި މެންބަރުން މަޝްވަރާކުރެއްވުން) މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު.
9

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން 8 މޭ 2024
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު މީގައި އުފެދޭނެ ސުވާލުތަކަކަށް މި ނިންމާއިރުގައި ޙައްލެއް ހޯދައިފިއްޔާ މައްސަލަތަކެއް ނުނިކުންނާނެ
އިނގޭތޯ. އެއީ ސުވާލު އުފެދެނީ އެމްޕްލޯއިމަންޓް އެޖެންސީތައް އެއީ ވަކި ލިމިޓަކަށް އޮންނަ އެޖެންސީތަކަކަށް
ވެގެން ނުވާނޭ. މޮނޮޕޮލީއަކަށް ވެގެން ނުވާނޭ. އަދި ރިސޯޓުތަކާއި ނުވަތަ އެހެނިހެން ސަފާރީ ބޯޓުތަކާއި އަދި
އެހެނިހެން މީސްމީހުން ހިންގާ އަމިއްލަ ވިޔަފާރިތަކުގައި އޮ ންނަ މިންގަނޑަށް އެ އޮންނަ ކޯޓާ އެ ފަރާތްތަކަށް
އަމިއްލައަށް އެކަން ކުރެވޭނެ ގޮތަކަށް އޮންނަނީ. އެހެނެއްނޫން ވިޔަފާރީގެ އުސޫލުން އަދި ނުކުރެވުނެއް ކަމަކު.
ވިޔަފާރީގެ އުސޫލުން އެކަން ކުރަންޏާ އެމްޕްލޯއިމަންޓް އެޖެންސީއެއްގެ ހުއްދަ ހޯދައިގެން އެކަން ކުރަންޖެހޭނީ.
އެކަމަކު މި ރިސޯޓުތަކަށް މީހުން ގެންނަނީ ނުވަތަ ގޭބިސީއަކަށް ބަޔަކު މީހުން ގެންނަނީ، މީހަކު ގެންނަ ކަމަށް
ވަންޏާ ވެސް އެ ކަންކަން އަމިއްލަ ގޮތަށް ކުރެވޭ. އެކަމަކު ވިޔަފާރީގެ އުސޫލުން ސަރުކާރުގެ އިދާރާތަކަށާއި
އެހެނިހެން ތަންތަނަށް، ކުންފުނިތަކަށް ގެންނަ މީސްމީހުން ވެސް، ބައެއް ވަގުތީ ޕްރޮޖެކްޓުތަކަށް ގެންނަ މީހުން
ވެސް މަގުތަކަށް މިހެން ދޫކޮށްލާފައި ވެސް އެބަހުރޭ. މި ކަންކަން މީގެތެރެއިން ޙައްލުވެގެން އަންނަ ގޮތަކަށް
އަންނަން. އެއީ ވިޔަފާރީގެ ބޭނުމުގައި އެކަން ކުރާ ފަރާތްތަކަށް އެކަން ކުރީމަ އަދި ޑިޕޮސިޓެއް ނެގީމަ ވެސް
މޮނިޓަރކުރަން އިދާރާތަކަށް ފަސޭހަވަނެ. އެހެންވިމާ، އެފަދަ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ނިމޭއިރުގައި ވެއްޖެ ކަމަށް
ވަންޏާ މި މައްސަލަތަކެއް ނުނިކުންނާނެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަނެއްހެން ވަރަށް ރަނގަޅު ވާހަކަފުޅުތަކެއް
ތި ވިދާޅުވެ ދެއްވީ. ރިކޯޑަށް ޓަކައި ހަމަ މިފަދަ އިޞްލާޙުތަކެއް ފާސްވެގެންދާއިރު މާނަކުރުމަށް ވެސް
ފަސޭހަވެގެންދާނެ ތި ދެންނެވި މަޢުލޫމާތުތައް މީގެ ތެރޭގައި، ޔައުމިއްޔާގައި ލިޔެފައި އޮތުމުން ވެސް އިނގޭތޯ. ދެން
އަޅުގަނޑުމެން މި ދިރާސާކުރުމުގެ މަސައްކަތްކުރިއަށްދާއިރު އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ތި ފާހަގަކުރެއްވި ކަހަލަ
އިޞްލާޙެއް ނޫނީ އުނިއިތުރެއް ގެންނަންޖެހޭ ކަމަށް ވަންޏާމު އެ ކަމެއް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގެނެވޭނެ މީގެ ތެރޭގައި.
އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ކުރިން އެ ދެންނެވި ގޮތަށް ބިލުގެ ފުރަތަމަ މިހާރު އިޞްލާޙުކުރުމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް
10

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން 8 މޭ 2024
ލިބިފައި މިއޮތް މާއްދާއިން ފެއްޓިގެން ތިރިއަށްދާނަން. އެގޮތުން، މިހާރު އެ މަސައްކަތް އަޅުގަނޑުމެން ވާނީ ކުރިން
ވެސް އެއްފަހަރު ފެށިފައި. ހަމަ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އޭރު ވިދާޅުވެގެން ކުރީގައި ގާނޫނުގައި 65 ވަނަ މާއްދާ
އޮތްގޮތް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު އެއްފަހަރު މިތާނގައި ދަންނަވައިދެވިފައި ވާނީ. ދެން އަދި މިހާރު އަލަށް
ހުށަހެޅިފައި އޮތް އިޞްލާޙުގައި އޮތްގޮތް ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިތާނގައި ދަންނަވައި ލެވިފައި ވާނީ. އެހެންވިމާ،
އެކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން ، ދިރާސާކުރުމުގެ ތެރެއިން ގެންނަންޖެހޭ އުނިއިތުރަކާ ގުޅޭ ވާހަކަތައް ދެން ކުރިއަށް މިއޮތް
ވަގުތުތަކުގައި ދެއްކެވިއްޔާ މީތި ކުރިއަށްދާނީ. އެހެންވީމާ، އެ މަގުން ކުރިއަށް ވަޑައިގެން ދެއްވުމަށް އަޅުގަނޑު
ފުރުޞަތު، އިތުރު ބޭފުޅަކަށް ބޭނުންފުޅިއްޔާމު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން. އެހެންނޫނީ ހަމަ އަނެއްކާވެސް އަޅުގަނޑު ދާނީ
ތަރުތީބުން މަތިން ތިރިއަށް މި މާއްދާތައް ފަހަރަކު މާއްދާއެއް ތި ބޭފުޅުންނަށް ދަންނަވަމުން އުނިއިތުރެއް އޮތް ނަމަ،
އެ އުނިއިތުރަކާއެކު އެ ފާސްކުރަން ތި ބޭފުޅުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަކަށް ފާސްކުރަމުން އިނގޭތޯ. އެހެންވިމާ،
މިހާރު މި ދެވުނު ހިސާބުން 65 ވަނަ މާއްދާ އަލުން މި ހުށަހެޅިފައި އޮތްގޮތް ވިދާޅުވެދެއްވުމަށް އަޅުގަނޑު
ފުރުޞަތު އަރުވާނަން އިދާރީމޭޒަށް.
އިދާރީމޭޒުން އިއްވެވުން:
ބިލުގެ 1 ވަނަ މާއްދާ. ބުނެވިދިޔަ ގާނޫނުގެ 65 ވަނަ މާއްދާއަށް ދެ އަކުރު އިތުރުކުރުން. އެކްސްޕެޓް ސިސްޓަމް
ބޭނުންކުރުން. 65 ގެ (ރ). އެއްވެސް ފަރާތަކުން ވަޒީފާ އަދާކުރުމަށް ޓަކައި، ދިވެހިރާއްޖެއަށް ބިދޭސީއަކު
ގެންނަންވާނީ، ކަމާބެހޭ ގަވައިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން އެ ކަމަށް ޚާއްޞަކޮށްފައިވާ އެކްސްޕެޓް ސިސްޓަމް
މެދުވެރިކޮށެވެ. (ބ). އެކްސްޕެޓް ސިސްޓަމް ބޭނުންކޮށްގެން ބިދޭސީން ރާއްޖެ ގެނައުމަށް ޓަކައި ނަގަންޖެހޭ
ހުއްދަތައް ނެގުމުގެ ފުރުޞަތު އޮންނަން ވާނީ މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވައިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތީން
ދިވެހިރާއްޖެއަށް ބިދޭސީން ގެނައުން ގާނޫނުން ހުއްދަކުރާ ފަރާތްތަކަށް އެކަންޏެވެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން މިހާރު 65 ވަނަ މާއްދާއަށް މި ހުށަހެޅިފައި އޮތް އިޞްލާޙާ ދޭތެރޭގައި
ދެކެވަޑައިގަންނަވާ ގޮތެއް ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންގެ އުނިއިތުރެއް އޮތް ކަމަށް ވަންޏާމު އެ ފުރުޞަތެއް
ބޭނުންފުޅުވާ ބޭފުޅުންނަށް އެ ކަމެއް ފާހަގަކޮށްދެއްވަން. ދެން ނެތް ކަމަށް ވަންޏާމު ހަމަ ހުށަހަޅުއްވައި ތާއީދުކޮށް،
އިޢުތިރާޟު ނުކުރައްވަންޏާ ފާސްވީ ކަމަށް ބަލާފައި ވެސް އަޅުގަނޑަށް ކުރިއަށް ދެވިދާނެ އެއްވެސް މެންބަރަކު.
11

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން 8 މޭ 2024
އެކަމަކު އެއްވެސް ސުވާލެއް އޮތް ކަމަށް ވަންޏާމު އަޅުގަނޑު އެ ފުރުޞަތެއް އަރުވާނަން. އެގޮތުން އަޅުގަނޑު
މަނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ފުރުޞަތަކަށް އެދިވަޑައިގެންފައި އޮތީމަ އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން.
މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. މިހާރު (ބ)ގެ ފަހަތަށް އަޅުގަނޑު ބޭނުން އިތުރު އަކުރެއް އިތުރުކުރަން، މިހާރު އެ ފެންނަން
އިން ގޮތަށް. (ޅ) ގެ ގޮތުގައި މި ގާނޫނުގައި އެކްސްޕެޓް ސިސްޓަމް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައި އެ ވަނީ ދިވެހިރާއްޖޭގައި
ވަޒީފާއަދާކުރުމަށް ގެންނަ ބިދޭސީންނާ ގުޅިގެން މި ގާނޫނާއި މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ހުއްދަތަކާއި ޕަރމިޓުތައް ދޫކުރުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަޒީފާއަދާކުރާ ބިދޭސީންނާ ގުޅިގެން މިނިސްޓްރީއާއެކު
ކުރަންޖެހޭ މުއާމަލާތްތައް ކުރުމުގައި ބޭނުންކުރާ އޮންލައިން ސިސްޓަމަށެވެ.
(ވަގުތު ކޮޅަކަށްފަހު)
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ތާއީދުކުރަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު މަނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އެ ހުށަހެޅުއްވި ހުށަހެޅުމަށް މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރު ތާއީދުކުރައްވާފައި އޮތީ، 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ޅ) ގެ ގޮތުގައި އަކުރެއް އިތުރުކުރަންށާއި އަދި 65 ވަނަ
މާއްދާގައި އެހެރި (ބ) ގައި ހުރި އިޞްލާޙުތަކަށް އިނގޭތޯ. ދެން އޭގެއިތުރުން ފުރުޞަތަކަށް އެދިވަޑައިގެންފައި
އެބައޮތް ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ.
ފުވައްމުލަކު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޙުސައިން މުޙައްމަދުދީދީ ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑުގެ މިހާރު ސުވާލަކީ، މިހާރު މީގެ މި ފާހަގަކޮށްފައި މި ވަނީ އެކްސްޕެޓް
ސިސްޓަމް ބޭނުންކޮށްގެންނޭ ދިވެހިރާއްޖެއަށް ބިދޭސީއަކު ގެންނަން ވާނީ. ދެން މިހާރު އެ ބުނާ ބަހުގެ މާނައަކީ
12

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން 8 މޭ 2024
މިހާރު އެ އެކްސްޕެޓް ސިސްޓަމް މެދުވެރިކޮށް އާންމު މީހާއަށް މީހަކު އެ މީހާގެ ލޮގިންގއިން ގެނެވިދާނެތޯ؟ އެއީ
މިސާލަކަށް އޯނަރަށް ގެނެވިދާނެތޯ؟ ނޫނިއްޔާމު، އެހެންވީމާ، ސާފުކޮށް އެހެން ލިޔެފައި ނެތީމަ...
(އޮފް ދަ ރެކޯޑުގައި މެންބަރުން މަޝްވަރާކުރެއްވުން)
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މަނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ކުރިން އިޞްލާޙު ހުށަހެޅުއްވިއިރު (ބ) އަށް އެ ހުށަހަޅުއްވާ އިޞްލާޙުގެ
ވާހަކަ ރިކޯޑުގައި ވިދާޅުވެދެއްވާފައި ނެތީމަ އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތެއް އަރުވާފައި އޭގެ ފަހުން މިލަންދޫ ދާއިރާގެ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތެއް އަރުވާނަން.
މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. 65 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ). އެކްސްޕެޓް ސިސްޓަމް ބޭނުންކޮށްގެން ބިދޭސީން ރާއްޖެ ގެނައުމަށް
ޓަކައި ނަގަންޖެހޭ ހުއްދަތަކަށް އެދުމުގެ ފުރުޞަތު އޮންނަންވާނީ މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ
މަތީން ދިވެހިރާއްޖެއަށް ބިދޭސީން ގެނައުން، ގާނޫނު ހުއްދަކުރާ ވަޒީފާ ހަމަޖައްސައިދޭ އެޖެންސީތަކަށް އެކަންޏެވެ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތެއް އަރުވަން މިލަންދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢަލީ ރިޟާއަށް.
މިލަންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޢަލީ ރިޟާ ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ މުގައްރިރު. އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވެނީ މިހާރު މި އިޞްލާޙުތައް ފާސްވީމަ އަޅުގަނޑުމެންގެ
ތެރެއިން ވަރަށް ގިނަ ކުންފުނިތަކަށް ކުޑަކުޑަ އުނދަގޫތަކަކާ ކުރިމަތިވުމުގެ ފުރުޞަތު އެބަ ބޮޑުވޭ. އެއީ މިހާރު މި
ގާނޫނު އޮތްގޮތުން ކުންފުނިތަކަށް އަމިއްލައަށް ވެސް މި ސިސްޓަމް މެދުވެރިކޮށް ހަމަ ކުންފުނިތަކަށް އަދި އެ
ކުންފުނިތަކުގައި އެ ކަމަށް ކަނޑައެޅިފައި ތިއްބަވާ ބޭފުޅުންނަށް ވެސް އެކަން ކުރެވޭނެ. އެކަމަކު މި އިޞްލާޙު
ފާސްވުމާއެކީގައި އެ ދޮރު އެކީއެކައްޗަކަށް ބަންދުވެގެން މި ދަނީ. އެހެންވީމާ، އޭގެ ސަބަބުން ލިބޭނެ އުނދަގުލަކީ
އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކޮބައިތޯ، އެކަން ވެސް އަޅުގަނޑު ހިތުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަމާލުކަމަށް އައިއްސަ
13

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން 8 މޭ 2024
އޮންނަންޖެހޭނެ ކަމަކަށް ފާހަގަކުރެވޭ. އެހެންނޫނީ ވަކި ބައެއްގެ އަތްމައްޗަށް މުޅި ހުރިހާ ބާރެއް ދިޔައިމަ؛ ދެން މި
އިޞްލާޙު ހުށަހެޅިފައި އޮތްއިރުގައި ދެން މި ތަފުސީލުކޮށް ބުނެފައި އެބަ އޮތް މީގެ ބޭނުމަކީ ކަޅު ބާޒާރުގައި
މިސާލަކަށް އެކިއެކި އާންމު ފަރާތްތަކުން މީހުން ގެނައުން ހުއްޓުވުމަށޭ. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑު ހިތަށް އަރަނީ
ވިޔަފާރި ކުންފުނިތަކަށް މީގެން ލިބިދާނެ ގެއްލުމަކާ ދޭތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނަ އިލުމަކީ މުހިންމު ކަމެއް ކަމަށް
ފެންނާތީވެ. އެއީ މިހާރު ވެސް ގާނޫނުގައި ހުއްދަކޮށްފައި އޮތް ކަމެއް. އެހެންނަމަވެސް، މި އިޞްލާޙާއެކީގައި އެ
ދޮރު ބަންދުވާ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަކުރެވޭތީ އެއަށް އޮތް ޙައްލަކީ ކޮބައިތޯ، އެވެސް އަޅުގަނޑުމެން ބަލާފައި
ކުރިއަށް ދިއުމަކީ މުހިންމު ކަމެއް ކަމަށް ފެންނާތީވެ އެ ވާހަކަ ދަންނަވައިލީ.
(އޮފް ދަ ރެކޯޑުގައި މެންބަރުން މަޝްވަރާކުރެއްވުން)
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ފުރުޞަތުއަރުވަން މަނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ހާރޫނަށް މިހާރު މި ހުށަހެޅި، އަޅުގަނޑުމެންނަށް
މަޝްވަރާކުރެވެމުން މިދާ މާއްދާގައި މި އުފެދުނު ސުވާލުތަކަ ކާ ގުޅިގެން މި ތިރީގައި ހުރި މާއްދާތަކުން އެއަށް ލިބޭ
ފަރުވާއަކީ ކޮބައިތޯ ވިދާޅުވެދެއްވުމަށް.
މަނަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ހާރޫން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މިހާރު ދެންމެގައި ޢަލީ ރިޟާ އެ ފާހަގަކުރެއްވި މައްސަލަތަކުގައި، މީގެ ފަހަތުން ހުރި މާއްދާތަކުގައި އެބަހުރި އޭގެ
ޙައްލުތަކެއް. މިސާލަކަށް 65 ވަނަ މާއްދާގައި ، އެ މާއްދާގައި އެބަ ބުނޭ އެއްވެސް މީހަކު ނުގެނެވޭނެއޭ އެޖެންސީއެއް
މެދުވެރިކޮށް ނޫނިއްޔާއެއް. ދެން ހަމަ އެ މާއްދާއަށް އަޅުގަނޑުމެން އަލަށް ހުށަހަޅަން ނިންމާފައި ހުރި އިޞްލާޙުގެ
ތެރޭގައި އެބަހުރި ވަޒީފާ ދޭ ކުންފުންޏެއް ނުވަތަ ޕާޓްނަރޝިޕެއްގެ ހިއްސާދާރެއްގެ ގޮތުގައި ހިމެނޭ ފަރާތެއް،
ހިއްސާދާރެއްގެ ގޮތުގައި ހިމެނޭ އެޖެންސީއަކުން އެ ކުންފުންޏަ އެޖެންސީއެއްގެ އެއްވެސް ޚިދުމަތެއް ނުދެވޭނޭ. އޭގެ
މާނައަކީ ދެންމެ ފާހަގަކުރި ގޮތަށް އެއްކަލަ ބޮޑެތި ކުންފުނިތަކުން އެ މީހުން އަމިއްލައިން އެޖެންސީ ހަދައިގެނެއް
މީހުންނެއް ނުގެނެވޭނޭ. މިސާލަކަށް އެޖެންސީ ވެއްޖެއްޔާ އެޖެންސީ ވާންޖެހޭނީ ވަކި ވިޔަފާރިއަކަށޭ. އެގޮތަށް
އެބަހުރި މީގެ ޙައްލުތަކެއް ހޯދައިދީފައި.
14

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން 8 މޭ 2024
(އޮފް ދަ ރެކޯޑުގައި މެންބަރުން މަޝްވަރާކުރެއްވުން)
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރަށް ފުރުޞަތުއަރުވަން.
މާފަންނު މެދު ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ދެންމެ އެ ފާހަގަކުރި ނުކުތާއަށް އަޅުގަނޑަށް މުޅިން ސާފެއްނުވި. އޭގެން ތަންކޮޅެއް ބޮޑަށް މޮނޮޕޮލީއެއް ގޮތަށް ވަކި
ބަޔަކު ކޮންޓްރޯލުކުރާ ގޮތަށް، އެހެން އޮވެގެން ނުވާނެ މި ކަމެއް. މިހާރު ސަފާރީ ބޯޓުތައް ، ދިވެހިރާއްޖެއަކީ ކަނޑު
ޖަޒީރާ ޤައުމަކަށް ވެފައި، ރިސޯޓުތައް ޑިވެލޮޕްކުރަމުންދަނީ. އަދި އެކިއެކި ބޭނުންތަކަށް ސިނާޢީ ސަރަހައްދުތައް އެކި
މަސައްކަތްތައް ކުރަމުންދާ، ހަމަ އިންތިހާއަށް ލޭބަރުން ވެސް ބޭނުންވޭ. ދިވެހިން ވެސް ބޭނުންވޭ ހުރިހާ؛
އެހެންވީމާ، މަސައްކަތްތައް ނުހުއްޓޭނެ ގޮތަށް، ދަތި އުނދަގޫނުވާނެ ގޮތަށް، މަގުސަދަކީ އެކަމަކު ގަވާއިދާ ޚިލާފަށް
އުޅޭ ބިދޭސީންގެ މައްސަލަތައް ކޮންޓްރޯލްކުރުމާއި، ބެލެނިވެރިއެއް، މީގެ ތެރޭ ބެލެނިވެރިއެއް، ގިނަ ބައެއްގެ ޒިންމާ
މިކަމުގެ ތެރެއަށް އަދި ދައުލަތަށް އާމްދަނީ ލިބޭނެ ގޮތަކަށް މި ކަންތައްތައް ކުރުން. ދެންމެ އެ ފާހަގަކުރި
ނުކުތާއިން މީގައި ބޮޑަށް ވަކި ބައެއްގެ އަތްމައްޗަށް ވިޔަފާރިއެއް ގެންދާކަހަލަ އުސޫލަކުން މީގެ މި ފެންނަނީ.
އެހެންވީމާ، ކުރީގައި ވެސް އޮވޭ މިސާލަކަށް ބޯޓެއް އޮޕަރޭޓުކުރާ ބަޔަކު، ރިސޯޓެއް އޮޕަރޭޓު ކުރާ ބަޔަކު، އެ
މީހުންނަށް ގެނެވޭނެ. އެކަމަކު އެ މީހުން ރިކޯޑްސްތައް ބަލަހައްޓަންޖެހޭނެ. އެމްޕްލޯއިމަންޓް އެޖެންސީގެ ޚިދުމަތްތައް
އެއީ ވަކި ޓްރެވަލް އެޖެންސީއާ އަދި އެހެނިހެން ޑައިވިން ގ ސްކޫލާއި، ރިސޯޓެއްގައި ވެއްޖެއްޔާ އޮންނާނެ ޑައިވިންގ
ސްކޫލު ލައިސަންސް. ރިސޯޓެއްގައި ވެއްޖެއްޔާމު އޮންނާނެ ހަމަ ޓުއަރ އޮޕަރޭޓުކުރުމާއި، ވޯޓަރ ސްޕޯޓްސް
ހިންގުމާއި، ޝޮޕްތައް ހިންގުމާ މި ހުރިހާ ލައިސަންސް ބޮނޑިއެއް އޮންނާނެ އެއްފަހަރާ އެ މީހުންނަށް. އިމްޕޯޓް
ވެސް ކުރެވޭނެ އެކްސްޕޯޓް ވެސް ކުރެވޭނެ އެ މީހުންނަށް. އެހެންވީމާ، އެ މީހުންނަށް ވެސް ހަމަ އެ މީހުންނަށް
ބޭނުންވާ މުވައްޒަފުން ގެނައުމާއި އަދި ވަކިކުރުމުގެ އެމްޕްލޯއީމަންޓް އެޖެންސީއެއްގެ ވިޔަފާރިއެއް ނޫނަސް އެ އޮންނަ
ލިމިޓަކަށް، ލިމިޓުކޮށްގެން ދެނީ ވެސް ކޯޓާ. އެހެންވީމަ، އެ މިންވަރަށް އެ ކަންކަން ކުރެވެން އޮންނަންޖެހޭނެ
މޮނިޓަރކުރެވޭނެ ގޮތަށް. އެނޫން ގޮތަކަށް މިކަން ކޮށްފިއްޔާ އަނެއްކާ ވެސް މިއީ އިތުރު ތަކުލީފަކަށް ރައްޔިތުންނަށް
ވާނީ. އަނެއްކާ މައްސަލަތަކަށް ޙައްލެއް ނުގެނެވޭނެ. އެހެންވީމަ، އެއަށްވުރެ ރަނގަޅުކޮށްލަދެއްވުން އެދެން.
15

އިޤުތިޞާދީ ކޮމިޓީގެ 4 ވަނަ ބައްދަލުވުން 8 މޭ 2024
އިދާރީމޭޒުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
މީގައި އެޖެންސީން ގެންނަ ފަރާތާ ގުޅިގެން އެޖެންސީއަށް ވަކިކަހަލަ ޒިންމާތަކެއް މި ބިލުގައި އެބަހުރި
ކަނޑައަޅުއްވާފައި. ދެން އޭގެ އިތުރަށް ވަޒީފާ ދޭ ފަރާތަށް ވެސް އެބަ އޮތް ޒިންމާތަކެއް ކަނޑައަޅާފައި އެ ގެންނަ
މުވައްޒަފަކު މަސައްކަތްކުރާނެ ތަނާއި، އުޅޭނެ ތަނާއި، ވޯރކް ސައިޓާ މި ހުރިހާ މަޢުލޫމާތެއް އަނެއްކާ
އެޖެންސީއަށް ވެސް ދޭން. އެހެންވީމަ، އެ ގެންނަ މީހާގެ މަޢުލޫމާތުތައް އަބަދުވެސް އެޖެންސީގެ ކިބައިގައި
ހުންނާނެ. އެއާ ގުޅޭ މާއްދާތައް މި ބިލުގެ ފަހަތުގައި އެބަހުރި.
(ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު)
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ދެން މިވަގުތު އިހަށް ކުޑަކޮށް ޚިޔާލުތަފާތުވުންތައް ގިނަކަމާއެކު ، ސުލްޙަވެރި ޙައްލެއް ހޯދަން
ކުޑައިރުކޮޅަކަށް މެދުކަނޑައިލާނަން ފަސްވަރަކަށް މިނެޓަށް އިނގޭތޯ. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) (އޮފް ދަ ރެކޯޑުގައި
މެންބަރުން މަޝްވަރާކުރެއްވުން(އާދެ! އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތް ކުޑަކޮށް މެދުކަނޑައިލުމަށްފަހު، އޮފް ދަ
ރިކޯޑުގައި މި ބިލުގައި ހުރި ބައެއް މާއްދާތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ހުރި މެންބަރުންގެ ވިސްނުންފުޅުތަކަށް އެޑްރެސްކުރުމަށް
ޓަކައި އިތުރު މަޢުލޫމާތުތައް އަޅުގަނޑުމެން އަދި އިތުރަށް ހޯދަންޖެހޭތީއާއެކުގައި މިއަދު އަޅުގަނޑު ކޮމިޓީ
ނިންމައިލާނަން. ނިންމައިލާފައި ދެން އިތުރަށް މި މަސައްކަތުގައި ހޯދަންޖެހޭ މަޢުލޫމާތުތަކާ އެއްޗެހި ހޯދުމަށްފަހު
ކޮމިޓީއަށް އަޅުގަނޑު އަލުން ތި ބޭފުޅުންނަށް ދަންނަވާނަން. އެހެންވީމަ، މިއަދުގެ ކޮމިޓީ ނިންމައިލާނަން. ވަރަށް
ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ.
____
16